

**ПРИМІРНА ІНСТРУКЦІЯ З БЕЗПЕКИ
ДЛЯ КАБІНЕТУ (ЛАБОРАТОРІЇ) ФІЗИКИ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
СИСТЕМИ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Примірна інструкція з безпеки для кабінету(лабораторії) фізики навчального закладу загальної середньої освіти (далі – примірна інструкція) поширюється на всіх учасників навчально-виховного процесу під час проведення занять з фізики (демонстраційних дослідів, лабораторних і практичних робіт) у загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладах, інших навчальних закладах першого і другого рівнів акредитації, що надають повну загальну середню освіту (далі – навчальні заклади), незалежно від форм власності.

1.2. Примірна інструкція розроблена на основі Державного нормативного акту про охорону праці ДНАОП 9.2.30-1.06-98 «Правила безпеки під час проведення навчально-виховного процесу у кабінетах (лабораторіях) фізики загальноосвітніх навчальних закладів», затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 16.11.98 №222.

1.3. Примірна інструкція є основою для розробки інструкцій з безпеки під час проведення занять у кабінетах (лабораторіях) фізики навчальних закладів (далі – кабінети фізики). Така інструкція розробляється завідувачем кабінету фізики і затверджується керівником (власником) навчального закладу. Вимоги зазначеної інструкції є обов'язковими для виконання.

1.4. Відповідно до Правил безпеки, під час проведення навчально-виховного процесу в кабінетах фізики учні, лаборант проходять інструктаж із безпеки праці та навчання надання першої (долікарської) допомоги при характерних ушкодженнях, який проводить учитель фізики перед початком занять у кабінеті фізики і реєструється в журналі.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Чітко з'ясуйте порядок і правила безпечного проведення дослідів.

2.2. Звільніть робоче місце від усіх непотрібних для роботи предметів і матеріалів. Перевірте наявність і надійність з'єднувальних проводів, приладів та інших предметів, необхідних для виконання завдання.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1. Починайте виконувати завдання лише з дозволу вчителя. Виконуйте тільки ту роботу, що передбачена завданням або доручена вчителем.

3.2. Розміщуйте прилади, матеріали, обладнання на своєму робочому місці так, щоб запобігти їх падінню або перекиданню.

3.3. Для ввімкнення телевізора (комп'ютера), магнітофона використовуйте стабілізатор напруги.

3.4. Під час проведення дослідів не допускайте граничних навантажень вимірювальних приладів.

3.5. Слідкуйте за справністю всіх кріплень у приладах і пристроях. Не доторкайтесь до обертових частин машин і не нахиляйтеся над ними.

3.6. Для складання експериментальних установок користуйтеся провідниками (з кінцевиками і запобіжними чохлами) з міцною ізоляцією без видимих пошкоджень.

3.7. Складаючи електричне коло, уникайте перетину провідників; забороняється користуватися провідниками із спрацьованою ізоляцією і вимикачами відкритого типу.

3.8. Джерело струму в електричне коло вмикайте в останню чергу. Складене коло вмикайте тільки після перевірки і з дозволу вчителя. Наявність напруги в колі можна перевіряти тільки приладами або покажчиками напруги.

3.9. Не доторкайтесь до елементів кола, що не мають ізоляції й перебувають під напругою. Не виконуйте повторно з'єднань у колах і не замінійте запобіжники до вимкнення джерел електроживлення.

3.10. Слідкуйте за тим, щоб під час роботи випадково не доторкнутися до обертових частин електричних машин. Не виконуйте повторно з'єднань в електричних колах машин до повної зупинки якоря або ротора машини.

3.11. Не доторкайтесь до корпусів стаціонарного обладнання, до затискачів відімкннутих конденсаторів.

3.12. Користуйтеся інструментом з ізолюючими ручками.

3.13. Після закінчення роботи вимкніть джерело електроживлення, а потім розберіть електричне коло.

3.14. Не залишайте робоче місце без дозволу вчителя.

3.15. Виявивши несправність в електричних пристроях, що перебувають під напругою, негайно вимкніть джерело електроживлення і повідомте про це вчителя.

3.16. Для приєднання споживачів до мережі користуйтеся штепсельними з'єднаннями.

3.17. Під час ремонту і роботи електроприладів користуйтеся розетками, гніздами, затискачами з не виступаючими контактними поверхнями.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Прибирання робочих місць після закінчення практичних занять виконуйте з дозволу вчителя.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. У разі травмування (поранення, опіки тощо) або поганого самопочуття повідомте вчителя.

5.2. У разі виникнення пожежі необхідно:

- вивести учнів з приміщення; повідомити пожежну охорону;
- вимкнути електромережу, зачинити вікна і двері, щоб вогонь не поширювався на сусідні приміщення;
- приступити до ліквідації осередку вогню, при цьому легкозаймисті та горючі рідини й електропроводку слід гасити піском, вогнетривким покривалом, порошковим вогнегасником; знеструмлену електропроводку можна гасити водою або будь-якими наявними вогнегасниками.